

Opinia do ustawy o zmianie ustawy - Prawo energetyczne

Uchwalona przez Sejm w dniu 21 lipca br. ustawa o zmianie ustawy - Prawo energetyczne ma przede wszystkim wdrożyć do polskiego prawa dyrektywę Rady 2004/67/WE dotyczącą środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego.

Celem tej dyrektywy jest ustanowienie środków służących zapewnieniu właściwego poziomu bezpieczeństwa dostaw gazu. Środki te mają przyczynić się do prawidłowego funkcjonowania wewnętrznego rynku gazu oraz zapewnić bezpieczeństwo dostaw gazu, w szczególności w zakresie gospodarstw domowych. Realizując te cele w ustawie doprecyzowano m. in. obowiązki przedsiębiorstw energetycznych w sytuacji wystąpienia gwałtownego, nieprzewidzianego uszkodzenia lub zniszczenia urządzeń, instalacji, sieci lub obiektów powodującego zagrożenie bezpieczeństwa funkcjonowania systemu gazowego. Obowiązki, mające na celu przywrócenie prawidłowego funkcjonowania systemu, polegają na pozostawaniu w gotowości do dostarczania paliw gazowych utrzymywanych w obowiązkowych zapasach, uruchamianiu dodatkowych dostaw paliw gazowych w czasie określonym przez operatora systemu przesyłowego oraz na realizowaniu poleceń operatora systemu. Ponadto ustawa znacznie uszczegółowiła zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu określającym zasady wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze paliw gazowych, energii elektrycznej i ciepła. Rozporządzenie to będzie zawierało takie elementy jak: sposób wprowadzenia ograniczeń, umożliwiający odbiorcom tych paliw i energii dostosowanie się do tych ograniczeń w określonym czasie, rodzaje odbiorców objętych ograniczeniami, zakres i okres ochrony odbiorców przed wprowadzonymi ograniczeniami (w szczególności odbiorców paliw gazowych w gospodarstwach domowych), zakres planów wprowadzania ograniczeń, sposób określania w tych planach wielkości ograniczeń oraz sposób podawania do publicznej wiadomości informacji o ograniczeniach.

Ustawa nakłada na przedsiębiorstwa energetyczne obowiązek opracowywania informacji (do wiadomości operatora systemu przesyłowego gazowego) o działaniach

mających zastosowanie w przypadku wystąpienia zakłóceń w dostarczaniu gazu lub nieprzewidzianego wzrostu zużycia gazu przez odbiorców. Określono także sposób postępowania w poszczególnych fazach występowania zakłóceń w systemie. Przedsiębiorstwo energetyczne ma obowiązek powiadomienia operatora systemu o możliwości wystąpienia zakłóceń oraz o podjętych działaniach mających na celu przywrócenie prawidłowego funkcjonowania systemu. W przypadku wyczerpania wszelkich dostępnych środków przedsiębiorstwo energetyczne informuje operatora o braku możliwości zapewnienia bezpieczeństwa dostaw paliw gazowych a odbiorców, którzy mogą zostać objęci ograniczeniami w ich poborze - o możliwości wystąpienia zakłóceń w sprzedaży. Na podstawie tych informacji operator systemu zgłasza ministrowi właściwemu do spraw gospodarki potrzebę wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze gazu. W przypadku gdyby podjęte działania nie usuwały zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego, w zakresie dostaw gazu, operator systemu informuje ministra o proponowanych środkach, jakie mogłyby być podjęte przez Komisję Europejską.

Dyrektywa powołuje organ, którego celem jest koordynacja środków w zakresie bezpieczeństwa dostaw na poziomie wspólnotowym - Grupę Koordynacyjną do spraw Gazu, a niniejsza nowelizacja określa procedurę informowania Grupy w razie wystąpienia zaburzenia dostawy gazu.

Oprócz implementacji dyrektywy dotyczącej środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego ustawa wprowadza niezbędne regulacje służące realizacji rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1775/2005/WE w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego. Regulacje te polegają m.in. na wskazaniu Prezesa URE jako organu właściwego do zatwierdzania informacji dotyczących usług, warunków technicznych, metodologii ustalania taryf oraz informacji o dostępnej zdolności przesyłowej. Ponadto wprowadzono kary za nieprzestrzeganie obowiązków wynikających z tego rozporządzenia.

Uwagi do ustawy:

- 1) W art. 1 w pkt 4 w lit. a, w art. 9j w ust. 1 doprecyzowano obowiązek utrzymywania zapasów gazu polegający na jego składowaniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Dotychczas miejsce utrzymywania zapasów nie było sprecyzowane. Wydaje się, że brakuje przepisu przejściowego określającego termin, do którego przedsiębiorstwa będą mogły dostosować się do tego wymogu.
- 2) W art. 1 w pkt 4 w lit. b w dodawanym ust. 4a określono działania jakie mają obowiązek podjąć niektóre przedsiębiorstwa energetyczne w przypadku wystąpienia zagrożenia

bezpieczeństwa funkcjonowania systemu gazowego. Przepis ten powtarza częściowo treść działań opisanych w kolejnym przepisie - niezmienionym przez niniejszą ustawę ust. 5. W związku z tym, że stanowi doprecyzowanie działań operatora systemu przesyłowego i obowiązków przedsiębiorstw energetycznych powinien następować po ust. 5, który powinien być pozbawiony elementów dosłownie powtarzanych w ust. 4a.

- 3) w art. 1 w pkt 6, w art. 11a ust. 2 wyłącza stosowanie ust. 1 wobec odbiorców w gospodarstwach domowych. Ust. 1 określa obowiązek sporządzania przez przedsiębiorców energetycznych informacji o działaniach mających zastosowanie w przypadku wystąpienia zakłóceń w dostarczaniu paliw gazowych lub nieprzewidzianego wzrostu zużycia tych paliw przez odbiorców. Tak więc celem ust. 2 nie jest wyłączenie jego stosowania do odbiorców w gospodarstwach domowych, ale raczej ograniczenie zakresu sporządzanych informacji. Wydaje się, że należałoby w treści ust. 1 dodać na końcu zdania pierwszego wyrazy "innych niż w gospodarstwach domowych" i skreślić ust. 2.
- 4) w art. 1 w pkt 7, w pkt 13 dla określenia długoterminowych kontraktów na dostawy gazu posłużono się określeniem "umowa dostarczania gazu". Ustawa nie posługuje się terminem pojęciem umowy dostarczania, a jedynie opisuje dostarczanie jako efekt umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji. Wydaje się, że wystarczyłoby opisanie, co jest przedmiotem tych umów a nie wprowadzanie nowej kategorii o niesprecyzowanym zakresie (np. przez posłużenie się określeniem "umowa, której przedmiotem jest dostarczanie gazu ziemnego" lub "umowa, której przedmiotem jest dostawa gazu ziemnego").

Opr.: A. Niemczewski